

Eldad en Medad

Middenin het boek Numeri staat een klein verhaaltje dat mij erg aanspreekt en waarom? Ik weet het zelf niet. Een zekere Eldad en een zekere Medad krijgen, ongepland, de geest van God en beginnen te spreken als profeten. Jozua, de assistent van Mozes, vindt dat zijn heer er een stokje voor moet steken. Mozes zet het voorval echter in een breder verband: 'Legde de HEER zijn geest maar op heel het volk! Profeteerde iedereen maar!' (Numeri 11:26-29)

Het miniatuurverhaal komt natuurlijk niet uit de lucht vallen, maar staat in de context van de bewogen reis van de Israëlieten door de woestijn. In hoofdstuk 11 van Numeri is de toonzetting van het verhaal, afgaand op het aantal keren dat het werkwoord *bacha*, 'huilen', klinkt, weer eens in mineur (Numeri 11:4, 10, 13, 18 en 20). Het gejammer van de Israëlieten is niet van de lucht, gejammer om vlees, gejammer dat het leven in Egypte beter was. Mozes wordt er moedeloos van, maar vindt in God een goede luisteraar die hem helpt de zwaarte van zijn ambt met anderen te delen (Numeri 11:11-17).

Jacob de Wit, *De verkiezing van de zeventig oudsten door Mozes*, 1739. Penseel in kleur op papier. • Foto: Stadsarchief Amsterdam

ELDAD EN MEDAD OP HET TONEEL

We naderen het moment dat Eldad en Medad, gesierd met de namen 'Lieveling van God' en 'Lievelling', op het toneel komen. God heeft Mozes gezegd zeventig van de oudsten van Israël bijeen te brengen. Ze moeten zich bij de privétent van Mozes posteren. Daar zal God dan met Mozes spreken en een deel van de geest die op Mozes rust op de oudsten overdragen. Het blijkt te werken: de kersverse leiders beginnen te profeteren – zij het voor even – maar dan gebeurt er iets onverwachts. Buiten het gezichtsveld van Mozes is de geest van God op twee mannen,

Eldad en Medad, overgeslagen. Ze horen bij de kandidaten voor de zeventig oudsten, maar zijn niet naar de 'ambtswoning' van Mozes gegaan en staan niet op het 'groepsportret' van de nieuwe ploeg. Cijferen ze zichzelf weg omdat ze gedoe zien aankomen bij een evenredige verdeling van zeventig oudsten over twaalf stammen? Of speelt er iets anders en vertikken ze het tot de *inner circle* van Mozes te behoren en de kans te lopen in 'de raad van advies' ja-knikkers te worden?

WAAROVER SPRAKEN ZIJ?

Hoe het ook zij, als er dan een jongen komt aanhollen om Mozes te rapporteren: 'Eldad en Medad zijn in het kamp aan het profeteren!', heeft Jozua, sinds jaar en dag vergroeid met zijn chef, geen zin in 'rebelse' toestanden. 'Mijn heer Mozes, sluit ze op!' Eldad en Medad bedreigen met hun onafhankelijke geest blijkbaar de bestaande orde.

Waarover spraken zij dan? Volgens een *midrasj* ging het onder meer over de nabije toekomst. 'Mozes gaat dood en Jozua brengt Israël het beloofde land binnen' (Babylonische Talmud Sanhedrin/Gerechtshof 17a). Jozua lijkt niet gediend te zijn van de gedachte dat Mozes, de grote roerganger, vervangbaar is. Ondermijnt zo'n profetie niet de status van elke leider, Jozua inclusief?

Dan volgt de *onelineer* van Mozes die wenst dat héél het volk van de HEER uit profeten zou bestaan. Profeten zoals Eldad en Medad die zonder een middelaar *blijvend* de geest van God krijgen.

DE GROOTHEID VAN MOZES

Waarom vind ik het miniatuurverhaal nu zo mooi? Is het vanwege de grootheid van Mozes die zichzelf niet ziet als 'de' profeet, maar als 'een van de' profeten? Of is het vanwege de toekomstmuziek die erin is te horen, dat God zijn geest ooit zal uitgieten over de hele mensheid, mannen én vrouwen, ongeacht hun leeftijd en de plek die ze op de maatschappelijke ladder innemen (zie Joël 3:1-2, NBV-vertaling 2004)?

KEES SCHAKEL